

раст и съответно политиката в тази област е широкообхватна. Политиките в областта на труда са активни и пасивни. Активните политики са тези, чиито мерки са насочени към стимулиране на трудовия пазар и създаване на условия за заетост. Пасивната политика е насочена към гарантиране на материална осигуреност на безработните и техните семейства. За разработването на конкретни политики е необходимо да се установят причините за оформянето на рискови групи, които се намират в по-неблагоприятно положение на трудовия пазар. Причините за отнасянето на една или друга социална група към рисковите могат да се открият в наблюдението на работната сила.

3. Социална политика в областта на социалното подпомагане

Действащата система за социално подпомагане в България е изграждана постепенно, като през различни периоди в нея са въвеждани отделни контингенти, определяни като нуждаещи се. В условията на бързо променяща се социално-икономическа ситуация у нас, след 1991 г. се утвърждават три правилника за социално подпомагане, с които се уреждат редът и условията за подпомагане, както и единиците за подпомагане (лица, семейства или домакинства). Въпреки многократните промени в нормативните актове дефиницията не е претърпяла съществени изменения: "Право на социално подпомагане имат българските граждани, семейства и съжителстващи лица, които поради здравни, възрастови, социални и други независещи от тях причини не могат сами чрез труда си или доходите, реализирани от притежавано имущество, или с помощта на задължените по закон да ги издържат лица да осигуряват задоволяване на основните си жизнени потребности"¹.

Дефиницията за социално подпомагане има относителен характер. То не е еднозначно дефинирано право на гражданите и зависи, от една страна, от ресурсите, с които обществото разполага на всеки конкретен етап, а от друга - от изискванията, на които гражданите трябва да отговорят, за да придобият достъп до социалните помощи и услуги. Прилагат се три подхода за социално подпомагане:

- на база на дохода (основна цел на подпомагането е осигуряването на минимален доход, гарантиращ задоволяването на основни жизнени нужди);
- принадлежност към определена социална група (инвалиди, многодетни семейства, възрастни и самотни стари хора и др.);
- целеви помощи за задоволяване на специфични нужди (топлоенергия, електричество, транспортни разходи).

¹ Закон за социално подпомагане, обн., ДВ, бр. 56 от 1998 г., доп., ДВ, бр. 120 от 2002 г.